

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
ROMA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTELJESZŐK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PLAC-UTCA 48

Jablonicánál és Tartarownál folytatjuk az előnyomulást

Kövess hadserege Delatynnál harcol — Az oroszok támadásait a Kapul vidékén visszavertük — Zalosczenél az oroszok a Sereth jobbpartjára hatoltak — Az olaszokat Selznél és a Dolomitokban megvertük — A németek újabb térnyerése Verdunnél

Debrecen, augusztus 6.

Az orosz hadszíntéren tegnap folyt harcok a központi hatalmak seregeinek kedveztek. A trónörökös főparancsnoksága alatt álló front jobbszárnya visszaverte azokat az orosz támadásokat, melyek a bukovinai határon levő Kapul hegység ellen irányultak. A hadsereg centrumában, Jablonicától és Tartarowtól délre, folytattuk előnyomulásunkat. — A csatlakozó frontszakaszon, Delatyn vidékén, az orosz előretörések megghiusultak; ez arcvonalrész fölött az iwangorodi győző, a Szerbia és Montenegro elleni hadjárat dicsőséges vezére, Kövess Hermann vezére vette át a parancsnokságot. A Strypa-Koropiecz szakaszon nyugalom uralkodott. A Sereth mentén elkecsereedett küzdelem folyik; az oroszok Zaloscze fölött átkeltek a folyó nyugati partjára, itt azonban mindezideig nem vethették meg lábukat, a harcok még nem nyertek befejezést. Wolhyniában a Stochodmenti osztrák-magyar csapatok Stobychwától délre jelentős helyi sikert vívtak ki.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, augusztus 6. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg altábornagy hadsereg-arcvonala: A Kapul vidékén számos orosz támadás hiúsult meg. Jablonicától és Tartarowtól délre az osztrák-magyar és a német csapatok az ellenség heves ellenállása dacára előnyomulnak.

Kövess vezéreztetés hadserege Delatyn-tól délnyugatra erős orosz előretöréseket vert vissza.

Odább északra nincs nevezetesebb esemény.

Hindenburg tábornagy hadsereg-arcvonala: Zalosczenél a Sereth-völgy nyugati lejtőin elkecsereedett és változó eredménnyel folyik a harc.

Fath tábornok szövetséges csapatai Zarczemél, Stobychwától délre, most már befejezett győzelmes harcokban 4 orosz tisztet és 300 főnyi légénységet fogtak el és 5 gépfegyvert zsákmányoltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy arcvonala: Zarczentől délre (a Stochod mellett) egy, az ellenségtől megszállva tartott homokdombot megtisztítottunk. Az ellentámadásokat visszavertük. 4 tisztet és 300 főnyi légénységet elfogtunk és 5 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Zaloscze mellett és attól északnyugatra az oroszok eljutottak a Sereth nyugati partjára.

Károly főherceg altábornagy arcvonala: Bothmer gróf tábornok hadseregénél különös jelentőség nélküli előtérharcok voltak.

A német csapatok a Kárpátokban további sikereket értek el.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A Dnjester-menti harcok

Krakó, augusztus 6. Stanislaw városban, jöllehet 23 kilométernyire fekszik a harcvonaltól, hallani lehetett az ágyudörgést. A városban teljes nyugalom uralkodik, két nap óta nem hallatszik már ágyuszó. Az oroszok arra használják fel a beállott nyugalmat, hogy az arcvonal egyes szakaszain halomszámra fekvő halottaikat eltemetik. Stanislaw vidékén gyakran jelennek meg orosz repülő, de ágyuink mindig elriasztják őket. A városi lakosság egy része elmenekült ugyan, akik azonban ott maradtak, nyugodtan viselkednek. A hatóságok és a posta szabályszerűen működnek, a vasúti forgalom is rendes. Napközben elég élénk a forgalom, de este tíz órakor már egészen kihalt a város.

Ruskij új megbízatása

Basel, augusztus 6. Mint egy bukaresti távirat jelenti, a L'Indépendance Roumaine a határterületről arról értesül, hogy Ruskij tábornok nem visel parancsnoki állást az orosz hadseregben, hanem összekötő tiszt Brussilow és a hadügyminiszter között. Ruskij folytonosan uton van Pétervár és Kiew között.

Sasonow agitál Stürmer ellen

Pétervár, augusztus 6. (Magyar Távirati Iroda.) Sasonow volt külügyminiszter tegnap Buchanan angol nagykövettel visszatért Pétervárra. Sasonow és Buchanan erős agitációt készítenek kifejtetni Stürmer miniszterelnök külügyministersége ellen. Sasonow egy gyűlésen kijelentette, hogy reméli, nemsokára újból átvetheti a külügyek vezetését, amivel a népek szövetségének szelleme is visszatérne. — Sasonow naponként órák hosszáig az angol nagykövetségen tartózkodik.

Az olasz háború

Budapest, augusztus 6. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo-arcvonalon a görzi hídfő és a doberdoi fensík ellen irányított erős tüzérségi tűz változatlan hevességgel tartott. — Redigugliától keletre és Selznél levő állásaink elleni egyes előretöréseket visszavertünk. Görz városa a tegnapi bombázástól súlyosan szenvedett; az irgalmasok kórházát telitalálatok szétrombolták és több halálos esetet okoztak.

A tirol keleti arcvonalon a Paneveggio szakaszon levő magaslati állásaink állandóan heves tüzérségi tűz alatt állanak. Egyes olasz zászlóaljok elszigetelt előretörései az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett hiúsultak meg.

A Val Suganától délre saját osztagaink egy kisebb előretörésük alkalmával 2 tisztet és 76 főnyi légénységet fogtak el és 5 gépfegyvert zsákmányoltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA

Hétén
Kedden
augusztus 7-8.

**VÉRZŐ
SZÍVEK**

4 felvonás egy szerelmis történetéből.

**Öreg ember
nem vén ember**
vigjáték.

TEDDY

házaságnéző.

Előadások 5 órakor: megérkezés, 7 és 9 órakor: rendezés helyfoglalás.

APOLLO

az „Uranus” helyiségben
Korona-passzage, Csapó-u.

Ma, hétfőn

Zhédások 5 órakor
szerekek 7 és 9 órakor
rendezés helyfoglalás.

2 sláger! 2

őn detektívdráma!

Társadalom

hiénái

de-ektiv-történet
3 felvonásban.

Hogy szabaduljak

a barátomtól

bobozat 3 felvonásban.

Főszereplő:

MIZZI WIERTH.

Tengerbe zuhant olasz léghajó

Budapest, augusztus 6. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:*

Augusztus 5-én délután egy ellenséges léghajó délnyugat felől nagy magasságban Lissa sziget felé tartott. A léghajó a sziget közelében égve a tengerbe zuhant és elsüllyedt. Egy torpedó-flotillánk, amely nyomban ott termett, már csak a léghajó egyes roncsait, köztük a léggömb burkolatának maradványait és egy mentő tömlőt tudta kihalászni. A léghajó utasai közül hosszas keresés ellenére senkit sem lehetett megtalálni és megmenteni.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.**A belga-francia harotér**

Berlin, augusztus 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Poziéresnél a harcok még tartanak. Este az ellenség részleges támadásai a Foureaux-erdőnél és a Sommetól közvetlenül északra megfiúsultak.

A Maas-területen különösen a folyótól jobbra mindkét fél tüzésége erős tevékenységet fejtett ki. Thiaumont egykori erődjéért elkeseredett gyalogsági harcok folynak. A foglyok száma a fleuryi területen 16 tisztre és 576 főnyi legénységre emelkedett. A Chapitre-erdőben tegnap további előhaladást tettünk. Itt sebesületlen foglyokban 3 tiszt és 227 főnyi legénység jutott kezünkre.

Vermellestől északkeletre, az Argonneokban és a Combres-magaslaton eredményesen robbantottunk. Ellenséges járőröket több helyen visszavertünk. Saját vállalkozásaink Croanollenél és a Combres-magaslaton sikerrel jártak.

Egy ellenséges repülőgépet Frommellestől északra védőtüzelésünkkel, egy másikat pedig Bapaumetól északnyugatra légiharcban lőtünk le.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.**Az elakadt angol offenzíva**

Rotterdam, augusztus 6. Az angol lapok jelentései szombat este így összegezik az elmúlt hét harcát: E hét harcai főképpen a Thiepval és Guillemont közötti dombláncolat néhány pontjára folytak. A múlt hét szombatján az angol vonalat egészen Guillemont pályaudvaráig toltuk előre. Hétfőtől csütörtökig megerősítettük állásainkat és néhány újabb kisebb előrenyomulást tettünk. A köd megnehezítette a légi felderítést, míg az ellenség számára lehetővé tette, hogy új ütegeket állítson föl. — A rossz látási viszonyok megnehezítették az ágyuzást, úgy, hogy gyalogsági támadásaink szüneteltek. A németek az előhozott erősítésekkel sem tudtak semmit sem visszafoglalni. Két első fő védelmi vonalukat elfoglaltuk s a németek most rögtönzött állásokban vannak. Az angol csapatok a magaslatok csúcsairól tekintenek le a síkságra, kelet felé.

Asquith a helyzetről

Rotterdam, augusztus 6. Londonból jelentik: Asquith miniszterelnök egy Londonban tartott nagygyűlésen beszédet mondott a helyzetről. Szerinte az ellenség a kimerültség jelei mutatkoznak. Hosszasan foglalkozott a németek állítólagos kegyetlenkedésével, majd arról beszélt, hogy a végső cél érdekében minden erőt koncentrálni kell. A gyűlésen határozatot hoztak, hogy a háborút az igazság és a szabadság eszméjéért a győzelmes befejezésig folytatják.

Ha nem sikerül a nagy offenzíva

Bern, augusztus 6. A Berner Tagblatt jelentése szerint a francia kamara titkos ülése távolról sem folyt le olyan simán, mint ahogy az arról közölt tudósítások szóltak. Több mint 500 képviselő volt jelen és ezek közül több mint 200 Briand ellen szavazott. Briand már azon a ponton volt, hogy leköszön, azonban Clemenceau és mások visszatartották, mert a nagy offenzíva küszöbön állott és ezt mégis be kellett várni, mielőtt a kormányban változás történik. Ha azonban a mostani offenzíva újra kátyuba jut, ha megint százazereket áldoznak föl néhány kilométernyi területnyerésért, akkor a francia nép nyomása olyan erős lesz, hogy a kormánynak engednie kell, illetve kénytelen lesz lemondani, hogy a béke bekövetkezhesék.

Angol hivatalos jelentés Casement kivégzéséről

London, augusztus 6. A sajtóiroda Casement kivégzéséről hivatalos jelentést adott ki, melyben a következőket mondja:

— A kormány valamennyi körülmény ismételt mérlegelése után elhatározta, hogy a Casement ellen hozott ítéletnek szabad utat enged. Casementet azért ítélték el és büntették meg, mert a legsúlyosabb árulást követte el az ellen a birodalom ellen, amelyet előbb szolgált és mert eszköz volt Németország kezében. A kormány a bünpör befejezése után olyan bizonyító eszközök birtokába jutott, amelyek szerint Casement a német kormánnyal megállapodást kötött. — A megállapodás határozottan azt kívánta, hogy egy ir dandárt, amelyet Casement foglyokból akart alakítani, Egyiptom ellen küldjenek.

A Deutschland utja hazafelé

Basel, augusztus 6. A Basler Nationalzeitung jelenti Newyorkból: Minthogy a Deutschland elindulása után nem hallottak ágyulövést, itt azt hiszik, hogy König kapitánynak sikerült elérni a nyílt tengert és kijátszotta a szövetségesek őrhajóit.

Féltik a kanadai municiógyárakat

Rotterdam, augusztus 6. Kanadában valószínűleg betegséggé fokozódott az a félelem, hogy a németek mérényletet fognak elkövetni a hadiszergyárak ellen. A kanadai kormány által a Niagara vizesésen és Ontarióban létesített löporgyárakat a kanadai határ mentén óriási drótsövényekkel védik. A gyárak katonai őrségét rendkívül megerősítették. A gyárral szomszédos Viktória-parkot elzárták a közönség elől, míg éjszakánként az egész környéket nappali világossággal világítják. A gyárak mellett elhaladó vonatoknak katonai kíséretet kell fölvenniök.

A törökök harcai**Török győzelem a Kaukázusban**

Konstantinápoly, augusztus 6. — (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás jelenti:

Irak-front: Változatlan.

Perzsia: Az orosz fronton nem volt változás.

Kaukázus-front: A jobbszárnyon lefolyt hadműveletekről nem érkeztek jelentések. — A centrumban az oroszok tegnap is megújították támadásaikat állásunk ellen, amelyek Erzincjantól mintegy 22 kilométerre nyugatra, Kilitől 40 kilométerre nyugatra és a két pont között észak felé haladnak körülbelül 60 kilométer szélességben. A harc néhány szakaszon elkeseredett volt. Csapataink szuronytámadással visszafoglalták az állások egy részét, amelyek-

ben az ellenségnek sikerült megvetnie a lábát. A balszárnyon nem voltak említésre méltó események.

Nagy csata a Suez-csatornánál

Konstantinápoly, augusztus 6. — (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás közli augusztus 5-ikén:

Egyiptomi front: Augusztus 3-án délelőtt előretolt csapataink megszállták az El-Rabih—Katia—Abutell vonalat és felderítő osztagaikkal eljutottak a Katiától 8 kilométerre északkeletre levő Rumanie-ig. Suezről keletre kisebb összehúzó volt egyik előrszállásunk és egy ellenséges lovasosztag között.

(El-Rabih két kilométerre van északra Abutelltől és öt és fél kilométerre délkeletre Katiától.)

Az arcvonal többi részéről semmi jelenteni való.

London, augusztus 6. Az egyiptomi főparancsnok táviratozza augusztus 4-ikén este 11 órakor: Az augusztus 3-ikáról 4-ikére virradó éjszaka egy 14,000 főből álló török haderő megtámadta állásainkat Romaninál Port-Said-tól keletre hét-nyolc mértföldes fronton. 4-én este a törökök nem tudtak sikert elérni a mi megerősített állásainkkal szemben. — A harc ránk nézve kedvezően folyik a déli szárnyon, ahol 400 foglyot ejtettünk. Flottánk jelentékenyen támogatta a harcunkat a Dina Bayból. A harcok még tartanak.

A balkáni harotér Höfer jelentése

Budapest, augusztus 6. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, augusztus 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

Semmi ujság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.**Szerb csapatok Florinában**

Genf, augusztus 6. A Le Journal tudósítója jelenti Athénből: Florinába szerb csapatok érkeztek és megszállották az összes középületeket. A görög hatóságok tiltakozására a szerb csapatok parancsnoka azt felelte, hogy a tiltakozás tárgytalan és csak annyit ígérhet meg, hogy az épületek nem fognak kárt szenvedni.

Románia döntés előtt Kihallgatások a királynál

Bukarest, augusztus 6. (Magyar Távirati Iroda.) A király tegnap kihallgatáson fogadta Stere Konstantin jassy-i egyetemi tanár, kamarai képviselőt és Feredike kamarai elnököt, akik mindketten a központi hatalmak hívei. Marghiloman Sándor volt miniszterelnök ma reggel ide érkezett, ugyszintén a beteg Filipescu is.

Várákzó állásponton

Szofia, augusztus 6. A félhivatalos Echo de Bulgarie bukaresti értesülés alapján a következőket közli: Bukarestben a kedélyek végre megnyugodtak. A mozgósítás hírért megcáfolták és a hadgyakorlatokat sem tartják meg. Az Oroszországból érkezett munició jelentéktelen dolog és a román kormány továbbra is a semlegesség várákzó álláspontját foglalja el.

München, augusztus 6. — A *Münchener Neueste Nachrichten* írja: A központi hatalmak katonailag és gazdaságilag is abban a helyzetben vannak, hogy nyugodtan szemlélhetik a román politika alakulását. Ha Románia be fogja látni, hogy saját érdekében van továbbra is fenntartani szigorú semlegességét, vagy csatlakozni a központi hatalmakhoz, annál jobb, ha azonban nem így történik, akkor a központi hatalmak szövetségeseikkel, Bulgáriával és Törökországgal együtt eléggé fel vannak készülve ahhoz, hogy a megfelelő erővel szálljanak szembe Romániával is.

Andrássy Gyula gróf a német császárhoz ment

A bécsi német nagykövet Tiszánál

Berlin, augusztus 6. A *Berliner Zeitung am Mittag* jelenti *Budapestről*:

Fürstenberg gróf budapesti német császári főkonzul meglátogatta *Andrássy Gyula* grófit és átadta neki a német császár meghívó levelét. — A meghívásnak megfelelően *Andrássy Gyula* gróf Berlinbe utazott és onnan a nagy főhadiszállásra megy, ahol a császár kihallgatáson fogja fogadni.

Nyilván *Andrássy*nak a német császárhoz való utazását magyarázza meg az alábbi távirat is:

Bécs, augusztus 6. *Tschirsky* német nagykövet tegnap délután a Magyar Házban meglátogatta *Tisza* István gróf miniszterelnököt kevéssel elutazása előtt és félóra hosszat tanácskozott vele.

13 harangot ad a hadseregnek a debreceni református egyház

A Rákóczi-harang itthon marad

A debreceni református egyház templomaiból utra kelnek a harangok, hogy résztvegyenek a magyarság óriási harcában, amelyet a többiekkel együtt a hős debreceni fiúk vívnak északon, keleten, nyugaton, délen, szárazon és vízen. Ha majd mint ágyuk fognak megszólalni a debreceni hősök csatájában, talán még a hangjukat is meg fogják ismerni azok, akiknek azelőtt a békét, az isteni igazságot hirdették.

Debrecenből, illetve Debrecen református templomaiból összesen 13 nagyobb harangot visznek el, úgy, hogy minden templomban csak egy harang marad. Itthon marad a Nagytemplom Rákóczi-harangja is. A templomok közül 3 harangot ad a Nagytemplom, 2—2 harangot ad a Kistemplom, az Árpád-téri, a Kossuth-téri, és az ispotályi templom.

Ezeket a harangokat azonban csak akkor fogják beszállítani, ha a beszállítást a hadügyminisztériumból kérik meg. Akkor a harangokat leszerelik állványaikról és beszállítják a Fémközpontnak, amely a fémműveket gyűjti.

Természetes, hogy az egyháznak a hadügyi kormány megtéríti a harangok árát, de *Baltazár* Dezső dr. püspök intenciója szerint a háború folyamán más fémből nem öntetnek harangot, amire most annál kevésbé van szükség, mert egy-egy harang megmarad a templomokban s ez a háborus időben megteszi a szolgálatot, amíg társai a harctéren a béke hangja helyett a háború hangján fognak beszélgetni. De azért ezek is, azok is a békét szolgálják, minél jobban eleget tesznek kötelességüknek ott a harctéren, annál közelebb hozták a békét.

A negyedfélszázézer koronás sikkasztás

Haranghy 76 váltót hamisított

A Debreceni Első Takarékpénztárnál fölfedezett sikkasztás ügyében ma teljes erélyvel tovább folyt a vizsgálat, amely az általunk már tegnap ismertett adatokon kívül újabb dolgokat nem vetett föl. A közönség érthető érdeklődéssel kísérte az ügyet, amely azonban csupán a büncselekmény természeténél fogva okozott feltűnést, azonban a takarékpénztár üzletfelei között — ami különben teljesen érthető — semmi hatása nem volt.

Haranghy Györgyöt ma hallgatta ki *Aczél* Jenő dr. törvényszéki jegyző. *Haranghy* teljes nyugodtan viselkedett, megtörtség nem látszott rajta és a hozzá intézett kérdésekre bizonyos apátiával, de precízen és egyenesen válaszolt. Nem kértel, teljes beismerő vallomást tett, úgy, hogy a vizsgálóbíró már a mai napon áttehette az iratokat a kir. ügyészséghez. Mint értesülünk, a kir. ügyészség holnap terjeszti elő a vizsgálat etrendelése iránti indítványát.

Haranghy György az előzetes letartóztatás ellen nem élt felfolyamodással. Ugyanabban a cellában nyert elhelyezést, amelyből szombaton délelőtt *Rónay* György dr. miniszteri segédfogalmazót bocsátották ki.

Haranghy György letartóztatásának érdekes előzményei vannak. A takarékpénztár igazgatósága tegnap délelőtt, amikor már megállapította a sikkasztás tényét, értesítette a rendőrséget, amely két detektívet küldött ki azonnal *Haranghy* lakására, egyet pedig a takarékpénztárhoz. *Haranghy* akkor még a takarékpénztár helyiségeiben tartózkodott, de már tudta, hogy üzelmének nyomára jöttek és leleplezték. Amikor a detektívet, akit belépésekor megismert, a takarékpénztár helyiségeiben megpillantotta, vette a kalapját, elhagyta a takarékpénztár épületét és egyenesen a vizsgálóbíróhoz ment, ahol megtette önmaga ellen a följelentést.

A Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága és felügyelő bizottsága szinte szünet nélkül folytatja a könyvek megvizsgálását, amely azonban a már ismert eredményeken kívül egyebet nem derített ki, úgy, hogy az elsikkasztott összeg a már tegnap jelentett 348,130 koronát nem haladja meg. Ezt az összeget *Haranghy* összesen 76 hamis váltó beillesztésével fedezte.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság revíziója ma, vasárnap is folytatódott s ebben a munkálathatban, mint a felügyelő bizottság tagja, *Grüner* Tivadar, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület ügyvezető igazgatója is résztvesz; itt tartózkodik továbbá a Pesti Hazai képviselőjeként lovag *Wolcsinsky* Gusztáv, a számvéviségi ügyosztály főnöke is. A revízió és a vizsgálat természetesen hetekig tart, mert másfél évtizedre, sőt ennél is messzebb terjedő időre vonatkozóan nézik át részletesen az ügymenetet.

Haranghy György ismerősei körében különösen az kelt érdeklődést, hogy *Haranghy* hova tette azt a nagy összegű pénzt, 350,000 koronát, mert senki sem ismerte költelező vagy éppen pazarló embernek. Az amatőr fényképészkedésen kívül senki sem tud valamely szenvedélyéről, amelyre ezt az óriási összeget elkölthette volna. Annál inkább föltűnő ez, mert *Haranghy*nak vagyona nincs. A Sesta-kertben van ugyan egy általa épített villája, amely azonban erősen meg van terhelve. Volt egy háza is a Péterfia-utcán, de ezt a város már

évek előtt kisajátította; a kisajátítás alkalmával meglehetősen nyereségre tett szert. Rendkívül nagy szeretettel viseltette családját és gyermekei iránt, akiknek neveltetéséről nagy figyelemmel gondoskodott s akiknek kitűnő nevelést is adott.

Haranghy Györgyön az utóbbi időben már észlelhető volt valami elváltozás, bár azelőtt is magába zárkózott és magának élő ember volt, az utóbbi években már szinte komor volt és míg az az előtti években el-elment nyaralni, a legutolsó időkben ezt sem tette meg. Csupán a fényképezésnek élt s e téren európai neve volt s nagy vilákiállításokon — így többek közt a londonin is — első díjakat nyert. Az elmúlt hónapokban már megszokott kávéházába sem járt, onnan is elmaradt. Elvonultsága azonban nem tünt föl, mert ismerősei tudták, hogy milyen zárkózott ember s így senki sem gondolt arra, hogy ez elvonultság milyen rettenetesen küzködő lelkiállapot következménye volt. Persze, amíg csak módjában állott, igyekezett föltartóztatni végzetét. Erre vall, hogy most, a mikor az intézetnél a félévi zárlati munkálatokhoz fogtak, a váltó-lettár elkészítésére ajánlkozott; nyilván tartott attól, hogy a régóta rejtetett visszaélések napfényre kerülnek. Mivel azonban neki a titkári hivatalban is sok dolga volt, nagy elfoglaltságára való tekintettel nem vették igénybe ajánlkozását és váltó-osztályfőnöki minőségében szerzett gyakorlatát.

HIREK

— **Mangra Vazul** lett a nagyszombati érsek-metropolita. Nagyszombatról táviratozzák: A görög-keleti román egyház kongresszusa, amely tegnap reggel kezdődött *Musta* Filaret karánsebesi archimandrita elnöke alatt, ma délelőtt töltötte be a *Metianu* János elhalálozásával megüresedett érsek-metropolitai méltóságot. A kongresszus a leadott 114 szavazatból 71 szavazattal *Mangra Vazul* országgyűlési képviselőt, a nagyváradi püspöki helynököt választotta érsek-metropolitává, míg a többi 43 szavazat *Christea* Miron karánsebesi és *Papp* I. János aradi püspök között oszlott meg. A választás eredményét a kongresszus tagjai nagy lelkesedéssel fogadták.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter ki-nevezte *Sidjanin* János kataszteri főmérnököt a VIII. fizetési osztályba, *Vámos* János, *Vizer* Ferenc felmérési gyakornokokat a XI. fizetési osztályba mérnökségédeké a debreceni 12. felmérési felügyelőségé.

— **Az állami tisztviselők gyermekeinek nevelési segélye.** A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, amely az állami alkalmazottak gyermekeinek nevelését előmozdító segélyekről szól. Ezek lehetnek ösztöndíjak, ingyenes nevelőintézeti helyek, gyakorlati ipari és kereskedelmi kiképzés. A segélyt a miniszterelnökségtől kell kérni s azt egy bizottság szavazza meg és a miniszterelnök utalványozza.

— **Megható gyászjelentés.** *Kun Imre* hódmezővásárhelyi gazda 64 éves korában meghalt. — Az ő gyászjelentéséből való ez a megható rész: „Gyászolják özvegyén kívül gyermekei: *Kun Rozália* férjével *Vetró Józseffel*, ki orosz fogságban van; *Kun Imre* 46-os katona, lelkevel az égben, mert a szerb harctéren hősi halált halt; *Kun József* 46-os katona, ki a budapesti hadikórházban fekszik sebesülten; *Kun István*, ki az olasz harctéren küzd; *Kun Emmike*, továbbá összes unokái, az egész atyafiság és a jószomszédok, jóbarátok. Áldás és béke poraira!”

— **A szerelem** mindig aktuális témáját öleli fel az *Uránia* mai sláger-filmje, a „Vérző szívek” nagy hatású négy felvonásos szerelmi dráma, a pompásan megrendezett és nagy-szerűen átdolgozott film nagy sikerre tarthat számot.

— **Lelkész-hallgatás.** Az ugocsamegyei Tekeháza református gyülekezetének egy bizottsága ma Debrecenbe jött paphallgatásra. A paphallgatás az Árpád-téri templomban volt, ahol két segédlelkész tartott prédikációt és pedig Főris Endre, a jeles és nagyképzetségű debreceni segédlelkész, akinek szép szónoklatait a debreceni hívek jól ismerik és Dancsházy Sándor, a külföldről most hazatért fiatal segédlelkész. A bizottság teljes megelégedéssel távozott.

— **Leégett a gácsi posztógyár.** Losoncra látviratozzák, hogy a *Gácsi Magyar Posztó és Pokrócgyár vasárnap virradóra leégett* s teljesen elpusztult. Az elraktározott 160,000 korona értékű gyapju megsemmisült. A gyár vasárnap délután még lángokban állott. A kár az egy millió koronát meghaladja, amely azonban biztosítás útján megtérül. — A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta. A vizsgálat folyamatban van.

— **Signum laudis.** A király elrendelte, hogy Nánási Oláh Tibor 2. honvédszázadbeli századosnak a legfelsőbb dicséret elismerés újjalag, Liptay György 3. honvédszázadbeli századosnak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék.

— **Általános nőülési engedély a katonaságnál.** Az „Örszem” című katonai lap írja: A hadvezetés mindazok számára, akik a háboru alatt tényleges szolgálati kötelezettségüknek megfeleltek, vagy pedig mint póttartalékosok, első katonai kiképzetésüket elnyerték, a törvényes szolgálati idő, illetve a nyolc heti első katonai kiképzés leteltével — általános házassági engedélyt adott ki. Az említett időpont után tehát a házasságot meg lehet kötni kért katonai engedély nélkül is. Ez időpont letelte előtt azonban a házasságkötéshez minden egyes esetben a felső parancsnokság engedélye szükséges. — E rendelkezések nem vonatkoznak azokra az altisztekre, akik továbbszolgálatra jelentkeztek. Ezekre nézve az eddigi intézkedés az irányadó.

— **„Hogy szabaduljak a barátnőmtől?”** Az Uranus helyiségében — Korona-passage (Csapó-utca) — vendégeskedő Apollóban ma két neves és érdekes újdonság kerül bemutatásra. Az egyik egy detektívdráma, melynek címe: „A társadalom hiénái”. Ez érdekesítő darabban a legjobb dán színészek szerepelnek, ami garantálja, hogy a film elsőrendű. — A másik filmújdonság egy kacagtató bohózat, melynek címe: „Hogy szabaduljak a barátnőmtől?” Az ötletes bohózat három felvonáson keresztül kacagtatja a közönséget. Főszereplők: Mizzi Wierth, Heinrich Peer és Henry Benden, a legjobb német vígjátéki színészek. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Az Aspirator mosógép.** Még csak két napig mutatja be Freud Sándor vállalkozó a Bika kistermében az általa Debrecenbe hozott Aspirator mosógépet, amelynek csodás működése, olcsósága, jósága és takarékosága közismertté lett a háziasszonyok körében. Ma is tömegesen vásárolták meg a gépeket. Miután Freud Sándornak más városokban is be kell mutatnia a gépet s egyedárusítást kell föllátnia, a vállalkozónak el kell utaznia Debrecenből, bármennyire elhalmozzák is megrendelésekkel és megkeresésekkel. Ezért arra határozta magát, hogy Debrecenben is egyedárusítást állít föl. Miután ilyen kitűnő és hasznos cikkről van szó, igen nagy jövedelemről van szó az egyedárusító részére — amit biztosít a közönség folyton fokozódó érdeklődése, a vételek és az eddigi nagy eredmények. Freud Sándor ezért vállalkozót keres, aki e jövedelemző egyedárusítást elvállalja.

— **Katonaszökevény, aki megbírságolja a községi bírót.** Pécsről írják nekünk: A szentlőrinczi csendőrség elfogta Györegy István drávaifoki születésű katonaszökevényt, aki egyre-másra követte el Baranyamegye területén a lopásokat. Györegy István viselt dolgait most deríti ki a csendőrség. Ezek sorában nem az utolsó helyet foglalja el az az eset, a mikor a katonaszökevény megbírságolt egy községi bírót. Huszárőrmesteri ruhában szélhámuskodott a jeles férfiú. Így ért el S. községbe, ahol elsőnek a községi bírót kereste.

A bírónak történetesen valami dolga akadt, nem volt a községházán. Ez éktelen haragra lobbantotta az „örmestert”, aki a katonaság megbízottjának adta ki magát. Amikor azután a bíró előkerült, szigorúan megbírságolta — hat koronára. Ugyanitt a katonaszökevény több mint 300 koronát ellopott.

Mibe kerülnek a monarchiának a hadifoglyok?

Ez a kérdés sokszor felvetődött már a közönség körében, többé-kevésbé komoly formában és meglehetősen fantasztikus kitalálásokra adva alkalmat. Annál nagyobb érdeklődésre számíthatnak azok a hivatalos, tehát hiteles adatok, melyeket most a fogolytáborokról a hadügyminisztérium intendatura-osztályának lapja tesz közzé a következőkben:

Ausztriában és Magyarországon a hadifoglyok száma kerek számmal 1 millió. Ezeknek ellátása fejenként és naponként 90 fillérbe kerül, ami évenként 320 millió korona. Az örszemélyzet zsoldja és élelmezése naponként 250,000 koronára rug, ami egy évre 90 millió korona. Ágynemű és takaró egy hadifogoly részére évenként 30 koronával, ami összesen 30 millió korona. A kisebb szükségletek fejenként 6 fillért tesznek ki, ami 1 millió fogoly után évenként 20 millió koronára rug. Minden fogoly ruházata (1 montur, 1 köpeny, egy pár csizma, 2 garnitúra fehérnemű) 100 koronába kerül: ez összesen 100 millió korona.

A fogolytáborok költségei fejenként 300 koronára rugnak, minthogy egy 10,000 fogoly részére épült tábor tapasztalat szerint 3 millió koronába kerül. Az évenkénti kiadások tehát a következők:

Ellátás	320 000 000 K
Örzés	90 000 000 ..
Ágy- és ruhanemű	130 000 000 ..
Kisebbszükséglet	20 000 000 ..
Fogolytáborok	300 000 000 ..
Összesen	860 000 000 K

A munkára mintegy 400,000 fogoly van kiadva, ezek napi munkájának értéke fejenként 3 koronára tehető: 200 munkanapot számítva, ez egy év alatt 360 millióra rug. A gazdasági mérleg tehát passzív, mert 860 millió kiadással csak 360 millió bevétel áll szemben. Természetesen ezek az értékek sem mennek veszendőbe. A modernül berendezett fogolytáborok a béke idején is hasznos célokra fognak szolgálhatni, míg az ellátás és a ruházat költségeit az ellenséges államok meg fogják téríteni.

Érdekes jellemzést is ad a hivatalos közlemény a különböző nemzetiségű hadifoglyokról. Olyan jellemzést, amelyet többé-kevésbé igazol minden fogolytartó gazda nyilatkozata. „Az oroszok — mondja a jelentés — lassu, jólelkű munkások, akiket mindenre lehet alkalmazni. Munkaszerető emberek, akik meg vannak győződve arról, hogy minden buzasszállal, melyet részünkre aratnak és minden kódarabban, melyet utainkra leraknak, egy lépéssel közelebb jönnek a békéhez, amely őket hazájuknak visszaadja. A szerbekről csak kevés jót lehet mondani. Nagyobb igényeik vannak, mint az oroszoknak, hajlamuk van a zavargásra és sokszor zavarognak is. Minden kérdésben szolidárisak és követeléseiket nem egyenkint, hanem együttesen adják elő. Szigorúan kell őket tartani és általában kevés kiméletet és bizalmat érdemelnek. Csak szigorú felügyelet alatt lehet őket munkára alkalmazni.”

Kardos László

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Legjobb hírű üzletében nagy választék áll a t. közönség rendelkezésére **mindennemű nyári és fürdő-cikkeiben** és pedig: **fürdőköpeny, lepedő, uszoruha, piké- és trikopaplan, dörzstörülköző, fehér és színes zefírek, batistok, kartonok, harisnyák, férfi ingek, rövid lábravalók, női batist fehérneműk, kertibroszokban.** —

Apró hirdetések

Aranyt-üzőt, briliánt, zaloggyeget vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Tanuló felvétetik Félégyházy János fűszerüzletében.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőselink sirhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecské

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Peresz
köszönet I. rendű, megrendelésre azonnal házhoz szállít, valamint későbbi szállításra előjegyzéseket elfogad. — Unió fizifa és áruforgalmi részvénytársaság. Ispotyá-telep 1. Telefonszám 779.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:
Hajdusoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Mikepércsi uton 4 hold föld, Halápon 12 hold föld kaszáló.
Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Zálogécsület,
törött aranyt, ezüstöt, briliánt ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

15 darab
6 hetes kacsá eladó. Sestakert, Komlóssy-utca 54. sz.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Harisnyák, Zsebkendők, Kötények, Ingek, Gallérok, Kézvelők óriási raktára!

14891/1916.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város Tanácsa ezennel pályázatot hirdet:

a) Koronázási jubiláris alapítványból két 600—600 koronás ösztöndíjra;

b) a Meszena Sándor-féle alapítványból egy 600 koronás, iparos felszerelési segélyre és két 300—300 koronás ipari továbbképzésre szolgáló ösztöndíjra.

A Koronázási jubiláris-alap ösztöndíjaira pályázhatnak rajztanárképző, vagy iparművészeti iskolába járó növendékek; a 600 koronás Meszena-alapítványra kezdő iparosok, első felszerelésük vagy meglévő műhelyük fejlesztésére; a 300—300 koronás ösztöndíjra valamely külföldi műhelyi központban vagy a Budapesti felső ipariskolában, továbbképzésre törekvő iparosoké.

A pályázati kérvényhez csatolni kell a képzőművészeti ösztöndíjért pályázóknak születési, illetőségi bizonyítványt, a végzett tanulmányaikról szóló bizonyítványt és sajátkezű rajzokat, festményeket.

Az ipari felszerelési segélyért pályázóknak csatolni kell illetőségi bizonyítványt, iparendélyt, a Kereskedelmi kamarától ajánlólevelet és kérvényükben annak a műhelyi felszerelésnek leírását, beszerzési forrását, melyet megszerezni kívánnak.

Az ipari továbbképzés ösztöndíjért pályázóknak csatolni kell anyakönyvi kivonatot, illetőségi bizonyítványt, szabaduló levelet, kérvényükben megjelölendő a hely, hol továbbképzésüket felvenni kívánják.

Az így felszerelt kérvényeket **1. év augusztus 18-án déli 12 óráig** kell a városházánál, a polgármesteri titkári hivatalban beadni, míg a rajzok, festmények, I. em. 33. sz. alatt teendőek le.

Debreczen, 1916 augusztus 3.

A városi tanács.